

Jaarverslag 2011

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	4
2.	De activiteiten en resultaten	5
2.1	Communicatie met en emancipatie van de leden	5
2.2	Belangenbehartiging	9
2.3	Vereniging van de toekomst	11
2.4	Infrastructuur en communicatie	12
3.	Tot besluit	14

Bijlage

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Vereniging Koepel Wmo-raden over het kalenderjaar 2011. Dit jaarverslag is een inhoudelijk verantwoordingsdocument van het bestuur naar haar leden, de aangesloten Wmo-raden, én naar haar subsidiegever, het ministerie van VWS.

Tijdens de ALV van voorjaar 2012 is door de leden van de Vereniging het jaarverslag over het gehele kalenderjaar 2011 goedgekeurd.

In bijgevoegd verslag geven wij u graag een beeld van activiteiten, ontwikkelingen en resultaten vanuit het perspectief van bestuur en bureau van de Koepel. We kijken terug op een actief en hectisch jaar, met een goede groei van de vereniging, veel activiteiten en veel vragen van de leden. Maar ook een jaar waarin duidelijk werd hoeveel er op de gemeenten, en in hun verlengde de Wmo-raden, af gaat komen in de komende jaren. We zijn in 2011 op tijd gestart om ons daarop voor te bereiden.

2011 was, tenslotte, ook een jaar waarin subsidies een grote rol speelden. Als Koepel hebben we met beperkte middelen moeten werken. En het verkrijgen en verantwoorden van die middelen heeft ook nog eens veel, heel veel tijd en inspanning van ons gevraagd. Maar het is gelukt.

Dank aan u allen voor de samenwerking!

Hans-Martin Don
Voorzitter bestuur van de Vereniging Koepel Wmo-raden

Aalst-Waalre, 16 april 2012

2. De activiteiten en resultaten

Hetgeen in kalenderjaar 2011 heeft plaatsgevonden zal hieronder worden uitgewerkt aan de hand van de vier hoofdrubrieken, die in de -door de ALV en VWS- goedgekeurde activiteitenbegroting van de Koepel worden gehanteerd.

Binnen deze hoofdrubrieken worden de resultaten ten aanzien van de afgesproken activiteiten weergegeven.

Een aantal zaken die in 2011 het licht zien, is in 2010 door het bureau al in gang gezet. Dit geldt bijvoorbeeld voor de kwaliteitskaarten, de PR-map voor Wmo-raden en sommige PR-activiteiten.

2011 is het jaar waarin duidelijk is geworden dat er binnen de Wmo veel op gemeenten af gaat komen. Overhevelingen vanuit de AWBZ en de Jeugdzorg en de nieuwe wet Werken naar Vermogen zijn gepresenteerd in de Bestuursafspraken tussen Rijk en VNG. Een grote groep mensen, vaak uiterst kwetsbaar en zeer divers, zullen vanaf 1 januari 2013 (nieuwe aanmeldingen) of vanaf 2014 (alle personen) onder de Wmo vallen voor hun begeleiding en dagbesteding. De Koepel heeft zich ingespannen om de leden hierover zo goed en zo snel mogelijk te informeren, en goede voorbeelden uit gemeenten onder de aandacht van eenieder te brengen. Eveneens heeft de Koepel een aantal keren gesproken met zorgaanbieders en lokale welzijnsorganisaties, om ook van hen te horen wat er lokaal speelt en mogelijk is. Op het terrein van de transitie AWBZ startten VWS en VNG in 2011 een Transitiebureau, dat zich tot doel stelt zorg te dragen voor een 'zachte landing' van de transitie AWBZ op lokaal niveau. Een van de activiteiten van het Transitiebureau betreft een project dat de toerusting van cliëntenorganisaties en Wmo-raden wil versterken. Ook hierin heeft de Koepel geïnvesteerd.

2.1 Communicatie met en emancipatie van de leden

De relatie met de leden is uiteraard cruciaal voor de Koepel. Ook levert dit in het contact met VWS en andere partners de mogelijkheid om snel te schakelen tussen de realiteit van alledag bij lokale Wmo-raden en het landelijk beleid. De relatie met leden kent vele vormen:

2.1.1 Contact met leden: o.a. via voorzittersoverleggen Zorgbelang

Het contact met de leden is de basis van de vereniging en krijgt in 2011 onder meer vorm in een nieuwe overlegronde met Wmo-raden, door waar mogelijk aan te sluiten bij bestaande regionale voorzittersoverleggen van Zorgbelang. Er zijn contacten gelegd met de provinciale Zorgbelangorganisaties, en de Koepel heeft zich aangesloten bij een twaalfstal regionale overleggen met voorzitters van Wmo-raden. Behalve vraag- en informatie uitwisseling zijn deze bijeenkomsten ook gebruikt om niet aangesloten Wmo-raden warm te maken voor het lidmaatschap van de Koepel (rubriek 2.3).

2.1.2 De weg naar de Koepel wordt sneller en vaker gevonden

In 2011 is duidelijk dat de bekendheid met en de bereikbaarheid van de Koepel enorm is toegenomen. Via het Servicecentrum, in concreto het secretariaat van de koepel, komen

wekelijks gemiddeld 25 mails binnen en gaan wekelijks gemiddeld 50 mails uit.

Daarnaast komen er gemiddeld 25 telefoontjes per week binnen.

De hiervoor genoemde aantallen zijn exclusief het telefoon- en mailverkeer tussen de overige medewerkers van het bureau en leden/niet-leden/partners.

Behalve via het Servicecentrum vinden leden en niet-leden steeds beter de weg naar de Koepel via LinkedIn (zie verder op).

Vragen van leden en niet-leden worden altijd beantwoord (inclusief zoekwerk) en leiden geregeld tot een meermalig contact. De service aan niet-leden heeft mede als grondslag dat niet-leden, door te ervaren wat de Koepel voor hen kan betekenen, de overstap naar lidmaatschap eerder zullen overwegen (rubriek 2.3).

Ten opzichte van vragen van partnerorganisaties en dergelijke staat het bureau van de Koepel zeker welwillend, maar er wordt wel altijd gecheckt of de aangeboden informatie relevant is voor Wmo-raden. Per slot van rekening is de afspraak met onze leden dat we ook als een soort van 'trechter' fungeren, die probeert het meer dan gigantisch informatieaanbod op Wmo-gebied te kanaliseren.

2.1.3 Uitgenodigd door Wmo-raden zelf

Tevens is er een trend waarneembaar dat medewerkers van het bureau en bestuursleden (met name de voorzitter) steeds vaker uitgenodigd worden voor een bezoek aan een Wmo-raad. Dit kan gaan over een gewenste kennismaking tussen Wmo-raad en Koepel, of over actuele informatieverstrekking, maar ook over het geven van een lezing/inleiding op een plaatselijk bijzondere gebeurtenis of dagvoorzitter zijn op een door de Wmo-raad georganiseerde bijeenkomst tussen Wmo-raad, gemeentebestuur, politiek, ambtenaren en plaatselijke belangenbehartigers etc. Helaas zijn we ook een paar keer bevraagd bij een stevig conflict, meestal tussen Wmo-raad en gemeente. Een voorbeeld is de kwestie Woensdrecht waarover door de Koepel een publicatie is uitgebracht, mede omdat wat daar gebeurde exemplarisch was voor wat meerdere Wmo-raden meemaken.

Op verzoek van Wmo-raden hebben we onder meer een bezoek gebracht aan de Wmo-raden van Maasgouw, Bunnik, Eemsmond, Venray, Leerdam, Son en Breugel, Deventer en Vught. Ook wordt de Koepel verzocht deel te nemen aan een succesvolle leerconferentie van Wmo-raden in de Achterhoek.

2.1.4 PR en communicatie

Onze toegenomen bekendheid heeft zeker een relatie met onze inzet op instrumentarium en acties op het terrein van PR en communicatie.

-Het bureau heeft begin 2011 een PR-plan gemaakt dat door het bestuur akkoord is bevonden. Dit heeft onder meer tot de volgende acties geleid: De brochures en folders van de Koepel zijn geactualiseerd, wervend van toon gemaakt en opnieuw gedrukt. Vervolgens zijn deze zowel onder leden als niet-leden verspreid. De website is 'up to date' gemaakt; ladekast is opgeschoond en aangepast. Daarnaast zijn er afgesloten (niet-openbare) delen 'gebouwd', één die alleen voor leden toegankelijk is, en één voor bureau/bestuur.

-Onze digitale Nieuwsbrief is 14 maal verzonden naar al onze leden, én naar niet-leden die zich hebben aangemeld. Ook andere belangstellenden kunnen zich overigens aanmelden. Actueel nieuws en vanuit Wmo-perspectief belangwekkende rapporten, publicaties, instructies of bijeenkomsten worden 'vers van de pers' onder Wmo-raden verspreid. Om e.e.a. handzaam te vertalen wordt -waar nodig- een samenvatting of commentaar vanuit de Koepel bijgevoegd. Voorbeelden van geplaatste items zijn; de voorgenomen IQ- en PGB-maatregelen, en de bezuinigingen op patiënten- en

cliëntenorganisaties. Eveneens was er direct na verschijnen informatie over de definitieve modelverordening van de VNG; brochures 'welzijn nieuwe stijl' van VWS/VNG en MO-groep; het bestuursakkoord tussen VWS en VNG; visiedocument 'van zorg naar participatie' van VNG/G32; Radarrapport 'wie is de klant'; info over de Wmo werkplaatsen, relevante congressen en symposia; VCP-, Mezzo-, Research voor Beleid-, SGB0- en Movisie-publicaties, informatie over wat een Wmo-raad of de Koepel heeft gedaan of gaat doen etc., etc.

Naast nieuwsbrieven zijn er ook specifieke en gerichte mailings verzonden aan leden en niet-leden.

-De Koepel heeft in 2011 geregeld de publiciteit gezocht. Zo verscheen naar aanleiding van de weinig transparante voorbereidingen van het bestuursakkoord tussen VNG en VWS, en de vraag of betrokken burgers van gemeenten daar ook nog in werden gehoord, verscheen op de opiniepagina van Binnenlands Bestuur van 12 maart 2011 een ingezonden brief van onze voorzitter Hans-Martin Don en Stan Verhaag, hoofdredacteur van Wmo-magazine. De brief was gericht aan staatssecretaris Veldhuijzen van Zanten (naar haar persoonlijk is de brief ook gezonden) en had als titel "Geef burgers landelijk ook een stem in de Wmo". Aan dit artikel is ook aandacht besteed in Zorg en Welzijn en in het Nederlands Dagblad. Een ander voorbeeld betreft de publicatie van saillante conclusies uit het inventariserend onderzoek dat gehouden is onder de leden.

Via het contract van de Koepel met het Wmo-magazine, waarbij de Koepel zelf in ieder editie twee pagina's kan vullen, is gebruik gemaakt van publicatie in 5 edities. Zo is aandacht besteed aan de eerder genoemde ingezonden brief, aan onze Koepelgroep op LinkedIn, en aan artikelen over 'Welzijn nieuwe stijl', het conflict in Woensdrecht en aan de pilot-training die de Koepel samen met het Nederlands Debat Instituut heeft uitgezet.

-Ten behoeve van de werving van nieuwe leden zijn specifieke acties uitgezet. In rubriek 2.3 komen we hier nog op terug.

- PR-map. Wmo-raden geven aan behoefte te hebben aan een eigen lokale infrastructuur. Veel vragen die de Koepel op dit punt bereikten, hebben te maken met wensen t.a.v. eigen PR en communicatie met de burgers in de gemeente, met achterbannen, met de vraag hoe ze zichzelf meer zichtbaar kunnen maken enz. Deze constatering heeft geleid tot (vooruitlopend op een nieuw Handboek voor Wmo-raden) de ontwikkeling van een PR-map met onder meer handvatten en suggesties op basis waarvan Wmo-raden, aangepast aan hun lokale situatie, hun PR en communicatie kunnen vormgeven, uitbouwen of verfijnen. Dit instrumentarium is begin juni 2011 toegankelijk gemaakt voor leden van de Koepel, en staat op hun afgesloten deel van de website.

- Eind 2011 is er in samenwerking met de Wmo-werkplaats te Eindhoven een Wmo-gestript filmpje gemaakt, dat gaat over Wmo-raden en burgerparticipatie. Dit filmpje, ook voor Wmo-raden lokaal te gebruiken om informatie te geven over de Wmo-raad, is aan alle leden aangeboden als "kerstgeschenk".

2.1.5 *LinkedIn*

De groep van de Koepel op LinkedIn groeit in deze periode naar meer dan 400 leden, en het aantal deelnemers neemt nog steeds toe. Enerzijds vinden binnen de groep discussies plaats, bijvoorbeeld over de mate waarin de samenstelling van een Wmo-raad representatief zou moeten zijn voor haar achterban of juist niet. Over de wenselijkheid van het samenvoegen van WWB cliëntenraden, met Seniorenraden en Wmo-raden wordt op onze LinkedIn groep al in maart 2011 gediscussieerd en worden praktijkervaringen uitgewisseld.

Daarnaast heeft het delen van kennis tussen Wmo-raden onderling een vast plek in onze groep. Een voorbeeld van kennisdeling is het verzoek of andere Wmo-raden een voorbeeld beschikbaar hebben van een functieprofiel voor een onafhankelijk voorzitter van een Wmo-raad. Een ander voorbeeld is de vraag naar welke rechtspersoon andere Wmo-raden hebben, ook in verband met de beschikbaarstelling van financiële middelen vanuit de gemeente.

Bij veel vragen die bij ons Servicecentrum binnenkomen, wordt door het bureau ingeschat dat 'Wmo-raden in het land' daar meer van weten en praktischer informatie kunnen verschaffen dan het bureau dat kan. In die gevallen wordt de aan ons gerichte vraag, met toestemming van de vraagsteller, op LinkedIn geplaatst; 'vanuit enkele Wmo-raden in het land bereikt ons de vraag'. Dit werkt uitstekend.

Het bureau heeft zelf in maart 2011 op LinkedIn de vraag aan Wmo-raden geplaatst of hun gemeente zich al voorbereidde op de komende overheveling van taken vanuit de AWBZ naar de gemeente. 50 Wmo-raden reageerden, waarvan 60% nog geen enkele indicatie had dat de gemeente daarmee bezig was. Van deze 60% gaf 80% aan dat zij hierover hun gemeente nu zeker ging bevragen.

Zomer 2011 gaat een aanverwante LinkedIn discussiegroep 'Adviesraden Wmo' op in de LinkedIn groep van de Koepel.

Omdat een aantal leden niet erg vertrouwd is met ICT, heeft het bureau een LinkedIn-vraagbaak opgezet, en daar reclame voor gemaakt onder leden.

2.1.6 Scholing en training

Oorspronkelijk stond in de plannen van de Koepel dat het bureau cursussen en trainingen zou ontwikkelen voor Wmo-raden. Reeds in de eerste contactrondes met onze leden (2010), gaf men ons als feedback dat men overspoeld wordt door een overkill aan organisaties en bureautjes, die trainingen en cursussen voor Wmo-raden aanbiedt. Op nog meer aanbod van de Koepel zat men niet te wachten. De heldere vraag was: maak ons wegwijs in de overdaad in aanbod. Op basis van onderzoek dat al in 2010 heeft plaatsgevonden heeft het bureau in 2011 een lijst gepubliceerd van aanbieders wiens aanbod volgens het bureau, vanuit het perspectief van wat Wmo-raden nodig hebben, kwalitatief van voldoende niveau is.

Toch kwam er in 2011 ook een tegenbeweging. De Wmo-raden zijn steeds mondiger en zelfbewuster geworden en laten de Koepel steeds vaker weten, dat het aanbod aan cursussen en trainingen vaak niet matcht met de specifieke vragen en met name de specifieke positie die Wmo-raden hebben. Zeker in deze tijden van bezuinigingen, decentralisaties en keuzes is het belangrijk dat je als Wmo-raad 'staat'. Toegesneden aandacht voor het verbeteren van je overtuigingskracht en positie als Wmo-raad in het politieke krachtenveld binnen de gemeente; daar vraagt men om. Voor de Koepel is dit de reden geweest om samen met het Nederlands Debat Instituut (NDI) via een aantal pilots een trainingsaanbod op dit terrein te ontwikkelen voor lokale Wmo-raden. De verbintenis met het NDI was een tijdelijke. Na de pilots en evaluatie is het NDI de aanbieder van de training. De pilots zijn succesvol gelopen, en zijn door de deelnemende Wmo-raden als zeer positief geëvalueerd.

2.1.7 Kwaliteit

Uiteraard zitten in al het voorgaande, en in alle tekst die nog volgt, kwaliteitsimpulsen ten behoeve van onze leden, de lokale Wmo-raden, ten behoeve van een kwalitatief goede invulling van de burgerparticipatie binnen de Wmo op lokaal niveau.

- Specifieke producten op het terrein van 'Kwaliteit' zijn een tweetal kwaliteitskaarten, die -weliswaar in 2010 ontwikkeld- in 2011 door het bureau zijn verspreid. Er is niet voor gekozen om uitgebreide kwaliteitsdraaiboeken te maken. Het uitgangspunt van de kwaliteitskaarten is 'keep it simple'.

- Het schrijven aan een nieuw Handboek voor Wmo-raden is een continu proces vanaf de start van de werkzaamheden van het Bureau. De blauwdruk is er, maar in 2011 is een belangrijke tussenstap gemaakt. De Koepel realiseerde zich dat ze het Handboek weliswaar uitwerkte vanuit verschillende signalen die ze van Wmo-raden in de loop van de tijd had ontvangen, maar dat ze niet beschikte over beproefde gegevens over 'de stand van het land' wat Wmo-raden betreft. Om de juiste accenten te kunnen leggen in het komende Handboek, maar ook om in overleggen met partners te kunnen spreken vanuit hardere gegevens, heeft het bureau een inventariserend onderzoek onder haar leden gehouden via digitale vragenlijsten. Door een hoge respons heeft dit onderzoek veel goede inzichten opgeleverd, die najaar 2011 in een onderzoeksverslag zijn verwerkt en zijn gepubliceerd. En die natuurlijk vervolgens input hebben gevormd voor de verdere uitwerking van het Handboek dat in 2012 het daglicht zal zien.

2.2 Belangenbehartiging

2.2.1 Belangenbehartiging ten behoeve van de lokale Wmo-raden

De belangenbehartiging vanuit de Koepel voor lokale Wmo-raden wordt nadrukkelijk niet op politieke inhoud gedaan. De belangenbehartiging dient altijd ter ondersteuning van de rol die Wmo-raden hebben in het gemeentelijk besluitvormingsproces over vormgeving van lokaal Wmo-beleid en -praktijk. Ook bepalen Wmo-raden zelf op plaatselijk niveau hoe zij de belangen van burgers binnen de Wmo behartigen. Daar treedt de Koepel niet in. Door haar infrastructuur (zie 2.3) en door de diverse manieren waarop de Koepel contact heeft met Wmo-raden (zie 2.1) verstevigt de Koepel wel doelbewust het functioneren van haar leden. De Koepel zorgt voor kennisoverdracht en voor kennisdeling tussen Wmo-raden met als doel dat de Wmo-raden voldoende geëquipeerd zijn om plaatselijk belangen van burgers te behartigen.

2.2.2 Landelijke belangenbehartiging

Wanneer leden zelf aangeven dat hun plaatselijk handelen wordt bemoeilijkt door landelijke regelgeving, of aankomende landelijke ontwikkelingen, worden door de Koepel contacten met landelijke overheid en politiek aangehaald. Dit om de geluiden van Wmo-raden door te sluisen en landelijk present te stellen. Zie o.a. de in 2.1. genoemde correspondentie via een ingezonden brief, die ook in afschrift naar de 2de Kamer is gegaan. Dan is sprake van belangenbehartiging van de Koepel, namens haar leden, op landelijk niveau.

In het algemeen worden Koepel en Wmo-raden landelijk steeds zichtbaarder. Zo noemt de staatssecretaris ons in een brief van 28 februari 2011 over het bestuursakkoord met VNG naar de 2de Kamer een serieuze partner.

Vóór de zomervakantie 2011 heeft de Koepel een (politiekneutrale) brief uitgedaan naar alle fractievoorzitters en woordvoerders zorg/welzijn van de politieke partijen in de Tweede Kamer. De Koepel vroeg hierin aandacht voor de komende wetwijziging van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). Eerder was op verzoek van onze leden overleg gevoerd met VWS met de vraag om het onduidelijk artikel 11, die de wettelijke

(wankele) basis vormt voor het bestaan van Wmo-raden, tegelijk met de wetswijziging aan te scherpen. Het bureau heeft daartoe voorstellen voor tekstwijzigingen aangeleverd aan VWS. Nadat VWS aangaf dat de wetswijzigingroute ambtelijk was afgerond, en dat artikel 11 ongewijzigd was gebleven, hebben de leden de Koepel gevraagd richting Tweede Kamer dit punt helder te maken. Niet alleen het bestuur van de Koepel heeft de eerder genoemde brief verzonden, maar leden van Wmo-raden zelf, die binnen of rondom de Tweede Kamer netwerkcontacten hebben, hebben een brief van soortgelijke strekking richting politiek gestuurd. Deze brief heeft geleid tot een motie (CDA) die in ruime meerderheid door de Tweede Kamer is aangenomen. Deze motie doet geen uitspraak over de wetswijziging, maar onderstreept het belang van Wmo-raden. Eind 2011 -toen de Tweede Kamerbehandeling nabij leek- is een herinneringsbrief naar fractievoordvoeders en -leiders uitgegaan waarin nogmaals aandacht is gevraagd voor een wetswijziging van artikel 11. Onderhoud met fractievoordvoeders heeft geleid tot een amendement (= tekstwijziging), ingediend door de PvdA op artikel 11 van de wet. De 2de kamerbehandeling van de nieuwe Wmo heeft 4 en 5 april 2012 plaatsgevonden. Of dit amendement het heeft gehaald is bij het schrijven van dit jaarverslag nog niet bekend.

2.2.3 Symposium

Een specifieke activiteit van belangenbehartiging via kennisoverdracht, ontmoeting en uitwisseling is het organiseren van een symposium/congres. De reacties van leden en niet-leden op het eerste symposium waren positief, maar tegelijkertijd kwam ook de vraag naar een koppeling van deze activiteit aan de ALV. Wmo-raden bestaan uit vrijwilligers, die buiten hun werk voor hun raad vaak ook andere werkzaamheden hebben. Vandaar hun verzoek om een efficiënter koppeling. Een andere reden voor deze koppeling ligt in het verzoek van de leden om op een ALV niet alleen statutaire zaken te agenderen maar nadrukkelijk ook inhoudelijke. Sindsdien is het symposium gekoppeld aan de ALV: ochtend ALV voor leden, en 's middags een inhoudelijk symposium waar ook niet-leden bij aan kunnen sluiten.

De ALV van 25 mei betreft zelfs een heel bijzondere samenvoeging van ALV en symposium: de ALV wordt georganiseerd binnen het landelijk congres 'Wmo en welzijn nieuwe stijl' in Nieuwegein, inclusief toegang voor leden en niet-leden tot het congres.

2.2.4 Samenwerking met VWS

Uiteraard is er in 2011 een veelvoud aan contacten met het ministerie van VWS. Per slot maakt VWS het via haar subsidieverlening mogelijk dat de Koepel met een klein en efficiënt netwerkbureau haar Wmo-raden op diverse wijzen kan ondersteunen. Zowel op bestuurlijk niveau (drie keer per jaar bestuurlijk overleg) als op ambtelijk/bureau niveau (veelvuldige directe en open communicatie over en weer) verlopen de contacten zonder meer constructief.

Een eerste overleg met BZK komt moeilijk tot stand, omdat het ons een hele tijd niet lukte met de juiste ambtenaar in contact te komen. Inmiddels hebben we ook daar een ingang.

2.2.5 Samenwerking met andere landelijke organisaties

Een volgende activiteit van de Koepel betreft de samenwerking met landelijke maatschappelijke organisaties. Hier is vanaf het ontstaan van de Koepel stevig op ingezet, zowel op het niveau van het bureau als van het bestuur van de Koepel. In 2011 is er geregeld contact met organisaties als Movisie, Mezzo, Per Saldo, SGBO, Zorgbelang,

VNG, VCP, GG-raad, ZonMw, CMOnet, Kerk in Actie en Research voor Beleid. Met name met Zorgbelang en VCP zijn daarnaast meerdere strategische overleggen gevoerd.

Organisaties worden in 2011 nadrukkelijker gevraagd om zich specifiek te richten op wat Wmo-raden nodig hebben bij het uitoefenen van hun formele adviestaak richting gemeentebestuur. Een simpele vertaling van wat men voor andere doelgroepen op de plank heeft liggen voldoet meestal niet, hoort de Koepel terug vanuit Wmo-raden. Organisaties worden uitgenodigd om een medewerker van het bureau eens mee te laten kijken bij de ontwikkeling van een product of gebruik te maken van Wmo-raden, die het product kunnen toetsen.

Het contact met de landelijke patiënten- en cliëntenorganisaties (Platform VG, CG-raad, CSO, NPCF en LPGGz) is met de komende decentralisatie van ambulante begeleiding en dagopvang flink geïntensiveerd in 2011. De Koepel sluit zich mede op eigen initiatief aan bij de bijeenkomsten van deze organisaties met VWS en VNG. Enerzijds omdat de informatie die aan deze organisaties wordt verstrekt, ook van belang is voor de Wmo-raden. En anderzijds vanwege het belang voor Wmo-raden om via hun landelijke organisaties meer te weten van de groep mensen, die onder gemeentelijke regie komt. En omgekeerd is het voor deze organisaties ook goed om meer te weten over wat Wmo-raden plaatselijk doen. Vanuit de Koepel participeert zowel het bureau als het bestuur actief in de stappen richting een Plan van Aanpak voor het Transitiebureau VWS/VNG met betrekking tot een project 'toerusting Wmo-raden en lokale belangenbehartigers'. In de najaars-ALV wordt hier uitgebreid aan besteed o.a. door gastsprekers van Per Saldo en VCP. De leden stemmen in met de koers, maar benoemen ook aandachtspunten; in essentie vraagt men aandacht voor het onderscheid tussen 'belangenbehartiging' door cliënten- en patiëntenorganisaties, en 'burgerparticipatie' via formeel gevraagd en ongevraagd advies door Wmo-raden.

2.3 Vereniging van de toekomst

Om een sterke partner te zijn van VWS, VNG en partnerorganisaties is een sterke vereniging noodzakelijk. Daartoe is het wel noodzakelijk dat de Koepel blijft groeien; hoe meer leden, des te geloofwaardiger.

Een 'PR-plan voor het verkrijgen van nieuwe leden' is gemaakt, op basis waarvan hoofdzakelijk acties zijn gevoerd om nieuwe leden te werven, maar ook acties om bestaande leden te blijven binden aan de Koepel.

Ons 'goud' is ons ledenbestand. Daarom is naar aanleiding van ALV- en Congresbezoek in kaart gebracht welke leden geen enkele keer zijn komen opdagen, en zich ook nooit hebben afgemeld: 'onderzoek naar non-respons'. Zijn dit misschien 'spook-leden', die onterecht op onze ledenlijst staan? Met allen is contact opgenomen, en in geen van de gevallen lag de reden in onuitgesproken niet-lidmaatschap. Genoemde redenen van verhindering waren 'werkzaamheden', 'locatie ALV was te ver weg', en dergelijke.

Nadat de ledenlijst op orde was is in 2011 de lijst van niet-leden actueel en volledig gemaakt; een niet geringe klus. Er bleken slechts een 20-tal gemeenten niet over een Wmo-raad te beschikken.

Om zowel voor niet-leden een extra incentive in te bouwen om lid te worden, als om aan lidmaatschap privileges te verbinden, wordt bij een aantal berichten (bijvoorbeeld in Nieuwsbrief) wél de hoofdlijn vermeld, maar is specifieke of meer uitgebreide informatie

alleen beschikbaar voor leden. Leden kunnen deze informatie verkrijgen via hun toegang tot het afgesloten deel van de website.

Er zijn nieuwe brochures en folders van de Koepel gemaakt en zowel onder leden als niet-leden verspreid. Niet-leden kregen daarbij een aan hen gerichte brief van de voorzitter met een uitnodiging om lid te worden, en een onderbouwing van de voordelen die het lidmaatschap biedt.

Een andere specifieke werving betreft de 'leden werven leden'-actie. Wmo-raden die lid zijn hebben vaak (regionaal) contacten met andere Wmo-raden; ook niet-leden. Leden zijn opgeroepen via mond-op-mondreclame niet-leden te vragen lid te worden. Leden konden voor deze actie van het bureau folders en exemplaren van een wervende brief krijgen. Vanaf oktober 2011 werd nog een 'slotoffensief' gehouden in de wervingscampagne: "als u nu lid wordt, betaalt u geen contributie meer over 2011". Verder is de ontvangst van nieuwe leden nog klantvriendelijker gemaakt. Naast het toezenden van standaardinformatie, wordt er vanuit het bureau altijd telefonisch contact opgenomen met nieuwkomers.

Het aantal leden van de Koepel is in 2011 opgelopen van 195 naar 245 leden. De groei is eigenlijk groter, echter door de herindeling van een aantal gemeenten per 1 januari 2011 is met de inkrimping van het aantal gemeenten ook het aantal leden van de Koepel verminderd. De groei zet nog steeds door.

2.4 Infrastructuur en communicatie

2.4.1 De infrastructuur

Om resultaten te boeken zoals beschreven, met een klein bureau dat geen eigen kantoor heeft en slechts bestaat uit 2,1 fte, is het essentieel dat je in basis beschikt over een goede infrastructuur. Deze infrastructuur, die snel na de start van het bureau in 2010 is opgebouwd, is dan ook al die tijd gehandhaafd en op onderdelen verfijnd. Een voorbeeld van dit laatste zijn de afgesloten delen op de website; enerzijds voor leden en anderzijds voor bestuur. De infrastructuur is ook de basis van de communicatie en kennisdeling met onze leden. De ervaringen zijn positief. De structuur en werkwijze is werkbaar, efficiënt en kostenbesparend.

2.4.2 Meer dan digitaal

Met 'infrastructuur en communicatie' wordt niet alleen bedoeld op de digitale component. Bij de infrastructuur hoort eveneens:

- * Twee keer per jaar wordt er een Algemene Ledenvergadering georganiseerd waarin de leden, bestuur en medewerkers elkaar ontmoeten;
- * Wekelijks hebben de medewerkers van het bureau overleg via Skype.
- * Een keer in de acht weken houden de medewerkers van het bureau ergens in het land een bureauoverleg van een dagdeel, omdat het belangrijk is elkaar niet alleen via Skype te treffen, maar elkaar ook af en toe 'in de ogen te kunnen zien'.
- * Afhankelijk van de urgentie wordt gemiddeld één keer in de twee maanden een bestuursvergadering belegd.

Communicatie met leden is ook meer dan mailcorrespondentie. Deze bestaat ook uit een adres, en nog belangrijker; uit een telefoonnummer dat je kunt bellen, en het

telefoongesprek met de (onder veel leden bekende) secretaresse om je vraag, wens of soms grief aan haar voor te leggen.

2.4.3 De ALV in 2011

De ALV neemt in kracht toe. Er is sprake van een groeiend zelfbewustzijn van Wmo-raden. Discussies over bijvoorbeeld de toekomst van de Koepel en over de verhoging van de contributie worden met open vizier en op basis van argumenten gevoerd.

De inning van de -op basis van besluitvorming ALV- verhoogde contributie van €75,- per Wmo-raad (in plaats van €1,00 per lid van een Wmo-raad) wordt begin juli 2011 gestart. Omdat uit ons onderzoek naar voren komt dat er Wmo-raden zijn, die nauwelijks of geen financiële ondersteuning hebben, is in de ledenbrief over de subsidieverhoging aangegeven dat deze leden zich bij het bureau kunnen melden. Het niet-betalen van contributie is in die omstandigheden geen reden om geen lid te kunnen zijn.

Ondanks deze melding van contributieverhoging is de contributiebetaling in 2011 significant sneller en completer. Ook het aantal verwachte afzeggingen is beperkt. Daarbij noemt -bij navraag- geen van de afzeggings de verhoging van de contributie als reden voor het stoppen met het lidmaatschap.

Uit de discussies tijdens de ALV blijkt ook dat de aanwezige leden zich meer en meer eigenaar voelen van hun Vereniging. Tijdens de ALV van 8 november 2011 dienen de leden na een stevig debat zelf een motie in, waarin zij uitspreken dat het voortbestaan van de Koepel -zeker tot 2015- essentieel is voor het functioneren van de lokale Wmo-raden.

2.4.4 Het bestuur in 2011

VWS heeft najaar 2010 besloten geen nieuwe subsidie te verlenen. Wel krijgt het bestuur toestemming om het niet bestede deel van de verleende subsidie uit te smeren tot 1 september 2011. Dit legt een druk op de financiën. Het bestuur besluit daarom begin 2011 om in het kader van interne bezuinigingen tot halvering over te gaan van de maandelijkse vacatiegelden van de bestuursleden. Uitzondering zijn de vacatiegelden van de voorzitter. Deze blijven gelijk, gezien de extra werkzaamheden die de voorzitter vanuit zijn functie vervuld. Deze 500 euro per maand gaan overigens ter compensatie naar de werkgever van de voorzitter.

Vanwege de beëindiging van hun zittingstermijn (rooster van aftreden) treden twee bestuursleden na de zomervakantie af en start vóór de zomervakantie een intensieve wervingsprocedure voor nieuwe bestuursleden. Najaar 2011 zijn de vacatures ingevuld (zie de bijlage). Beide nieuwe bestuursleden zijn lid van een Wmo-raad.

2.4.5 Secties binnen de Koepel

Nagenoeg gelijk met de start van de Vereniging Koepel Wmo-raden is binnen de vereniging een sectie gestart van Wmo-raden van de 36 grote gemeenten: sectie G36. Het idee hierachter is dat een aantal thema's en vraagstukken binnen Wmo-raden van grote steden specifiek is, en een eigen platform vraagt. In dit kader is op 5 april 2011 een bijeenkomst georganiseerd van de sectie G36 over 'De rol van de Wmo-raad in de marktdriehoek met financiers en aanbieders'. De inleider van dit thema was Peter van der Loo, de directeur van Zorgbelang Nederland. Op 23 november 2011 geeft de filosoof Hans Achterhuis voor de sectie G36 in het Evoluon te Eindhoven een boeiende lezing over het thema "De utopie van de vrije marktwerking". Het betreft een –deels historisch- betoog over de wijze waarop de marktwerking een belangrijk fenomeen in onze samenleving is geworden.

Tijdens de ALV van 8 november 2011 wordt vanuit andere leden gevraagd of de sectie deze interessante bijeenkomsten open wil stellen voor alle leden van de Koepel. De sectie heeft hier inmiddels instemmend op gereageerd.

Er is ook behoorlijk wat energie besteed aan het onderzoeken van de mogelijkheid om parallel een sectie 'kleine gemeenten' te starten. De respons was uiteindelijk niet dusdanig dat een dergelijke sectie ook daadwerkelijk is opgericht. Wel is er in de ladekast op de website aparte ruimte ingebouwd voor informatie, onderzoeksverslagen, goede praktijkvoorbeelden e.d. voor kleine, plattelands- en krimp gemeenten.

2.4.6 Financiën als basis voor de infrastructuur

De vigerende activiteitenbegroting voor vereniging en bureau was financieel erg krap. Om binnen de begroting te kunnen blijven is onder meer de detacheringsovereenkomst met één van de beleidsmedewerkers per medio mei 2011 niet verlengd. Het was een jaar waarin ongelooflijk veel tijd en energie besteed moest worden aan fonds-/subsidiewerving en verantwoording. Daar werden we de jaren daarvoor ook mee geconfronteerd, maar 2011 spande zonder meer de kroon. In 2011 moest namelijk twee maal een subsidieaanvraag worden uitgewerkt (zomer 2011 voor subsidie na 1 september 2011, én eind 2011 voor subsidie vanaf 1 februari 2012). Daarnaast diende aan VWS een verantwoording te worden overhandigd over de subsidie vanaf de oprichting van de Vereniging (2008) tot aan 1 september 2011. Omdat de begrote activiteiten toch dienden te worden uitgevoerd, betekende dit een nog strakkere planning van activiteiten voor de medewerkers van het bureau. Het bureau van de Koepel heeft alles op alles gezet om inspanningen en activiteiten voor Wmo-raden niet te laten ondersneeuwen door voornoemde noodzakelijke randvoorwaardelijke procedures.

In maart 2011 kwam het goede bericht, dat het landelijk bureau haar werkzaamheden kan voorzetten tot 1 februari 2012. VWS zegt een aanvullende subsidie toe. Eind augustus 2011 was echter bij het bestuur nog steeds geen formeel besluit binnen over de subsidieverlening vanaf 1 september 2011. De financiële ruimte tot 1 september 2011 was, ondanks interne bezuinigingen, zeer krap. Bovendien moest het bestuur -voor het geval er onverhoopt toch geen subsidie meer zou komen- binnen het krappe budget afbouwmiddelen vrij houden (ten behoeve van een extra ALV voor besluitvorming over toekomst, kosten notaris etc.). Dit alles heeft bestuur in augustus doen besluiten om de werkzaamheden van het bureau twee weken stil te leggen.

3. Tot besluit

Inmiddels zijn aanvraag- en verantwoordingstrajecten van subsidies ook weer positief afgerond, en richten we ons voor 2012 op allerlei inhoudelijke zaken, zoals de samenwerking met cliënten –en patientenorganisaties, de ondersteuning van de leden bij de transitie AWBZ, jeugdzorg en Wet werken naar vermogen en de toekomst van de Koepel, in discussie met de leden. Er is veel te doen.

Bijlage: Wie is wie in 2011

Het hoogste orgaan van de Vereniging Koepel Wmo-raden is de Algemene Leden Vergadering (ALV), die bestaat uit de leden van de Vereniging. Eind 2011 heeft de Koepel 245 leden.

Bestuur

In 2011 loopt de zittingsperiode van twee bestuursleden af: Gerard Uffen (penningmeester) en Boi Jongejan (algemeen bestuurslid). Zomer 2011 wordt de wervingsprocedure gestart voor een penningmeester en een algemeen bestuurslid.

Het bestuur van de Koepel van Wmo-raden kent in de periode tot begin november 2011 de volgende bemensing:

Voorzitter: Hans-Martin Don

Penningmeester: Gerard Uffen

Secretaris: Martijn da Costa

Algemeen bestuurslid: Boi Jongejan

Bestuurslid (politiek/G36): Walter Lennertz

Bestuurslid (relatie naar de Wmo-raden): mw Inge van Dommelen

Tijdens de ALV van 8 november 2011 accorderen de leden de voordracht van de volgende twee nieuwe bestuursleden:

Penningmeester: Hans van der Jagt

Algemeen bestuurslid: mw Henny van Boxtel

Het bureau

Het bestuur delegeert taken naar haar landelijk bureau. Een belangrijke taak van het bureau is om de Vereniging zodanig te ondersteunen en uit te bouwen dat een sterke en zelfstandige Vereniging ontstaat met een gedegen structuur, netwerk en infrastructuur. Het landelijk bureau is een bureau 'nieuwe stijl' en heeft geen eigen kantooruimte met apparatuur. Het is een netwerkorganisatie van medewerkers die thuis op hun eigen pc's werken of onderweg zijn (naar overleg, bijeenkomsten, leden) met een Blackberry, zodat ze overal telefonisch bereikbaar zijn en hun mail kunnen lezen en beantwoorden.

Eenmaal per maand ontmoeten zij elkaar in een overleg 'in levende lijve'. Verder ontmoeten zij elkaar virtueel via LinkedIn en via hun wekelijkse Skype-vergadering.

Het Bureau bestaat in 2011 uit de volgende medewerkers:

Bureaucoördinator: Nicole Tendijck

Beleidsmedewerker (tot medio mei 2011): Theo Papilaja

Beleidsmedewerker: Maarten de Gouw

Medewerker PR en communicatie: Joop Schaffels

Secretariële ondersteuning en ICT: Eveline van Jaarsveld

Alle medewerkers zijn gedetacheerd vanuit andere organisaties of zijn als zelfstandige zonder personeel (ZZP) ingehuurd, zoals ook in de jaarrekening onder 'inhuur derden' is vermeld.

Comité van aanbeveling en adviseurs

In 2010 bestond het Comité van Aanbeveling uit de volgende personen:

- * Mevrouw G. A. (Gerdi) Verbeet
Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
- * Mevrouw A. (Annemarie) Jorritsma-Lebbink
Burgemeester Almere en voorzitter van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
- * Mr. S. (Sadik) Harchaoui
Voorzitter Raad van Bestuur FORUM, Instituut voor Multiculturele Ontwikkeling
- * drs. F.J. (René) Paas
Voorzitter van Divosa, de vereniging van directeuren van gemeentelijke sociale diensten.

Als adviseurs zijn aan de vereniging verbonden:

- * drs. C. (Kees) van der Burg
Directeur Maatschappelijke Ondersteuning bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- * P. K. (Peter) van der Loo
Directeur Zorgbelang Nederland
- * B. (Bob) van der Meijden
Vereniging Nederlandse Gemeenten